İthalattan alınan başlıca vergilerle ilgili temel bilgiler

Bu başlık altında ithalat işlemlerinden en yaygın olarak alınan başlıca vergiler hakkındaki temel bilgilere yer verilmektedir.

"Gümrük Vergisi" hakkında:

Gümrük vergisi, İthalat Rejim Kararı ile belirlenen ve bu Karara ekli listelerde yer alan; eşyanın ilgili gümrük tarife istatistik pozisyon numarasının (GTİP) karşısında belirtilen; ticaret yapılan ülke, ülke grupları ve/veya menşe ülkeye göre farklılık gösterebilen ve eşyanın CIF kıymeti üzerinden hesaplanan vergidir.
İthalatta uygulanacak gümrük vergisi oranları ile ödenecek toplu konut fonları, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmaların hükümleri ve dış ticaret politikası çerçevesinde İthalat Rejimi Kararı ile belirlenir.
Gümrük vergisi oranları, İthalat Rejimi Kararı'na ekli listelerde, ülkeler ve ülke grupları bazında düzenlenmiş olan ayrı ayrı sütunlarda gösterilir. Bu listeler Ticaret Bakanlığı tarafından her yıl güncellenir ve yılın ilk gününden itibaren geçerli olacak şekilde Resmi Gazete'de yayımlanır.
İthalat Rejimi Kararı'na ekli listeler, yalnızca dış ticarete konu edilen eşyaya uygulanacak olan gümrük vergisi oranlarını ve toplu konut fonunu gösterir. Bu listeler, eşyanın tarife sınıflandırmasını esas alarak GTİP bazında düzenlenmekle birlikte, tarife cetveli yerine geçmez. Dış ticarete konu edilen eşyanın tarife sınıflandırması Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde yapılır.
İthal edilecek eşyanın tarife sınıflandırmasındaki yerinin belirlenmesi için Türk Gümrük Tarife Cetveli'ne bakılması gerekirken, bu eşyaya uygulanacak gümrük vergisi oranının öğrenilmesi için İthalat Rejimi Kararı'na ekli listelere bakılması gereklidir.
İthalat Rejimi Kararı çerçevesinde uygulanan gümrük vergisi oranları ile ilgili detaylı bilgi almak için bu rehberin "İthalat" bölümünde yer alan ilgili başlığa göz atabilirsiniz.

"Katma Değer Vergisi" hakkında:

Katma Değer Vergisi, mal ve hizmet teslimlerinden alınan, mal veya hizmeti teslim alanın, teslim edene ödediği vergi türüdür. Katma değer vergisi dolaylı bir vergidir.
KDV'nin yasal dayanağını 3065 Sayılı KDV Kanunu oluşturur. Bu Kanuna göre, bu Kanunda belirtilen ithalat istisnaları dışında kalan her türlü mal ve hizmet ithalatından KDV alınır. İthalattan alınan KDV, gümrük idaresi tarafından hesaplanır; gümrük vergisi ile birlikte ve aynı zamanda tahsil edilir.
İthalatta uygulanan KDV oranları 3065 sayılı KDV Kanununa ekli listelerde belirlenir.
Buna göre:a) Ekli listelerde yer alanlar hariç olmak üzere, vergiye tabi işlemler için, % 18
b) Ekli (I) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için, % 1
c) Ekli (II) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için, % 8
olarak tespit edilmiştir.
İhraç edilen eşyanın bünyesindeki KDV, ihracat istisnası kapsamında iade edilir. Bu konuda daha ayrıntılı bilgi almak için tıklayınız.

"Özel Tüketim Vergisi" hakkında:

ÖTV'nin yasal dayanağını 4760 Sayılı ÖTV Kanunu oluşturur. ÖTV'ye tabi mallar, ÖTV Kanunu'na ekli dört ayrı liste ile belirlenir. ÖTV Kanunu'na ekli:
(I) sayılı listenin A cetvelinde; akaryakıt ürünleri, doğal gaz, LPG; (I) sayılı listenin B cetvelinde; akaryakıta katılabilen solvent türevleri, tiner, bazyağ, madeni yağlar ve yağlama müstahzarları, gibi mallar,
(II) sayılı listede, yarı römorklar için çekiciler, binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş motorlu taşıtlar, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, özel amaçlı motorlu taşıtlar, motosiklet, helikopter, uçak, gemi, yat, eğlence ve spor tekneleri gibi taşıtlar, gibi mallar,
(III) sayılı listenin A cetvelinde, alkolsüz içecekler ve alkollü içkiler; listenin B cetvelinde; puro, sigarillo, sigara, nargile tütünü, enfiye veya çiğnemeye mahsus tütün gibi tütün mamulleri ve makaron, gibimallar,
(IV) sayılı liste genel itibariyle, havyar ve havyar yerine kullanılan ürünler, kozmetik ürünleri, kürkler ve kürkten giyim eşyası, muzır neşriyat, sofra, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzeri işler için bazı cam eşyalar, manikür ve pedikür takım ve aletleri, altın veya gümüş kaplama kaşık, çatal ve kaşık-çatal takımları, klimalar, ısıtıcılar, beyaz eşyalar, elektrik motorlu araçların motorunu çalıştırmaya mahsus araç pilleri, küçük ev aletleri, cep telefonu, telsiz-telefon cihazları, mikrofon, hoparlör, kulaklık, amplifikatörler, ses kayıt ve çalma cihazları, televizyon, projektör, kamera, ses ve görüntü cihazları, infrared ile çalışan uzaktan kumanda cihazı, inci ve kıymetli taşlardan mamul saat kayışları, tabancalar ve diğer ateşli silahlar ile sürgülü silahlar, kristal avizeler, bazı oyun eşyaları, hayvansal maddelerden süs eşyaları gibi mallar yer almaktadır.
ÖTV Kanununa ekli listelerde yer alan malların ihracat teslimleri ÖTV'den istisnadır. Bu istisna hakkında daha detaylı bilgi almak için tıklayınız.

“Damga Vergisi” hakkında:

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu uyarınca, döviz kazandıran işlemlere ait gümrük beyannameleri dışında kalan gümrük beyannamelerinden maktu olarak tahsil edilen vergidir.
Döviz kazandıran işlemlere ait oldukları için, ihracata ilişkin gümrük beyannamelerinden damga vergisi alınmaz.

Ticaret politikası önlemleri kapsamında tahsil edilen mali yükler hakkında:

Dış ticaretin ülke ekonomisi yararına düzenlenmesini sağlamak amacıyla ithalat, ihracat ve diğer dış ticaret işlemleri üzerine vergi ve benzeri yükümlülükler dışında ek mali yükümlülükler konulması mümkündür. Bu konudaki yasal düzenleme 2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesine Dair Kanun ile yapılmıştır.
Ülke ekonomisine zarar veren nitelikteki ithalatlara bu kapsamda bazı tedbirler uygulanmaktadır.
Bir eşyanın Türkiye’ye yapılan ithalattaki bedelinin, benzer eşyanın normal bedelinin altında olması halinde Türkiye’ye dampingli bir satış yapıldığından söz edebiliriz. Türkiye’ye ithal edilen bir eşya için bu eşyanın çıkış veya menşe ülkesinde doğrudan veya dolaylı olarak mali bir katkı sağlanıyor veya bir gelir ya da fiyat desteği veriliyorsa bu eşyanın sübvansiyona konu olduğunu söyleyebiliriz. Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatlar o malın yerli sanayii üzerinde haksız rekabet yaratırlar.
Türkiye’ye yapılan ithalatın dampinge ve sübvansiyona konu olması halinde, yerli sanayii üzerinde oluşan haksız rekabetin bertaraf edilmesi amacıyla Dünya Ticaret Örgütü tarafından belirlenen kurallar çerçevesinde bir dizi önlem alınması mümkündür.
Bunun yanı sıra, dış ticaret mevzuatı, yerli üreticiye zarar veren nitelikteki ithalatlara karşı gözetim ve korunma önlemi alma imkanı vermektedir. Buna göre, ithalatta gümrük vergisinde artış yapılması veya ek mali yükümlülük getirilmesi şeklinde korunma önlemi uygulanması mümkündür.
Bu çerçevede Ticaret Bakanlığı tarafından ithalat işlemleri düzenli olarak izlenmekte ve gerek görülmesi halinde belirli ithalatlarda anti-damping vergisi ve ek mali yükümlülük gibi ithalatçıların ilave ödemeler yapması sonucunu doğuran önlemler uygulanabilmektedir.
İthal edeceğiniz eşyaya bu kapsamda uygulanması muhtemel olan önlemlerde sıklıkla değişiklik olabildiği için bu önlemler ile ilgili güncel bilgiyi Ticaret Bakanlığı’ndan temin etmenizi tavsiye ediyoruz.

“Toplu Konut Fonu” hakkında:

Toplu Konut Fonu, İthalat Rejim Kararı'na ekli III Sayılı Liste (işlenmiş tarım ürünleri) ile IV Sayılı Liste’de (balık ve diğer su ürünleri) yer alan ürünlerden alınan fon tutarıdır. İthal edeceğiniz eşyaya ilişkin güncel Toplu Konut Fonu miktarı veya yüzdesi, yürürlükteki İthalat Rejim Kararı’na eki listelerde belirtilir.
Toplu Konut Fonu ödenerek ithal edilecek eşya gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte geçerli miktar ve oranlar kadar fona tabidir. Fon tutarları gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihte gümrük idarelerince tahsil edilir.
Gümrük Kanunu uyarınca gümrük vergilerinden muaf olarak gerçekleştirilecek ithalattan Toplu Konut Fonu alınmaz.

“Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu” hakkında:

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu, kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekilleri ile yapılan ithalat işlemlerinden %6 oranında alınır. Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu’nu ithalat gümrük işlemlerine başlamadan önce bankalara ödemeniz gerekir. Söz konusu ödeme şekillerine göre yapılan ithalatta Kaynak Kullanımını Destekleme Fonunun takip ve tahsili münhasıran gümrük idarelerince yapılmaktadır.

“TRT Bandrolü” hakkında:

Cep telefonu, radyo, televizyon, video ve birleşik cihazlar ile bunların dışında kalan radyo ve televizyon yayınlarını almaya yarayan her türlü cihazın ithalatından TRT Bandrol ücreti alınmaktadır. TRT Bandrolüne tabi eşyanın kapsamı ve bandrol ücretlerinde değişiklikler olabildiğinden bu konudaki güncel bilginin Ticaret Bakanlığı’ndan veya TRT Kurumu’ndan temin edilmesini tavsiye ediyoruz.

Çevre Katkı Payı:

Çevre kirliliğinin önlenmesi, çevrenin iyileştirilmesi ve çevre ile ilgili yatırımların desteklenmesi amacıyla 2872 sayılı Çevre Kanunu’na dayanılarak yapılan bir kesintidir. İthal edilen kontrole tabi yakıt ve atıkların CIF bedelinin yüzde biri ile hurdaların CIF bedelinin binde beşi oranında alınır. Çevre katkı payının yatırıldığına dair belge ithalat sırasında gümrük beyannamesine eklenir. Çevre Katkı payı ile ilgili mevzuat ve uygulamalar hakkında güncel ve detaylı bilginin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’ndan edinilmesini tavsiye ediyoruz.

Not: Bu sayfada yer alan metinler, görseller ve videolar, yalnızca bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, gümrük ve dış ticaret mevzuatı hükümleri yerine geçmez. Bu sayfada yer alan bilgilerle ilgili yasal düzenleme; 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 4760 sayılı ÖTV Kanunu, 3065 sayılı KDV Kanunu, 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun, 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanun, 3283 sayılı Bazı Kanunlarla Tanınmış Olan Gümrük Muafiyetlerinin Kaldırılması Hakkında Kanun, 2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 2872 sayılı Çevre Kanunu, 3093 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Gelirleri Kanunu, 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu, 4684 sayılı Kanun, 95/7606 sayılı İthalat Rejimi Kararı, Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliği'nin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında 2006/10895 sayılı Karar4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında 2009/15481 sayılı Karar, 2010/339 sayılı İthalatta Kota ve Tarife Kontenjanı İdaresi Hakkında Karar ve bunlara bağlı ikincil mevzuat'ta yer almaktadır.